

Frjálsi fjárfestingarbankinn hf.

Ársreikningur

2006

Frjálsi fjárfestingarbankinn hf.

Lágmúla 6

108 Reykjavík

Kt. 691282-0829.

Efnisyfirlit

	bls.		bls.
		Skýringar:	
Skýrsla og áritun stjórnenda á ársreikninginn	3	Almennar upplýsingar	9
Áritun endurskoðenda	4	Skýringar við rekstrarreikninginn	17
Rekstrarreikningur	5	Skýringar við efnahagsreikninginn	18
Efnahagsreikningur	6	Liðir utan efnahagsreiknings	23
Yfirlit um breytingar á eigin fé	7	Áhættustýring	23
Sjóðstreymisyfirlit	8		

Skýrsla og áritun stjórnenda á ársreikninginn

Ársreikningurinn er samstæðureikningur Frjálsa Fjárfestingabankinn og dótturfélaga hans. Reikningurinn er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu.

Hagnaður varð af rekstri Frjálsa Fjárfestingabankans á árinu 2006 að fjárhæð 694 millj. kr. samkvæmt rekstrarreikningi. Eigið fé hans í árslok nam 4.620 millj. kr. samkvæmt efnahagsreikningi. Eiginfjárhlutfall sem reiknað er samkvæmt lögum um fjármálafyrirtæki var 13,3% hjá samstæðunni. Samkvæmt lögnum má hlutfallið ekki vera lægra en 8,0%. Stjórn bankans leggur til að arður verði ekki greiddur á árinu 2007 vegna ársins 2006. Um frekari ráðstöfun hagnaðar og aðrar breytingar á eiginfjárreikningum er vísað til ársreikningsins.

Stjórn og framkvæmdastjóri Frjálsa Fjárfestingarbankans staðfesta hér með ársreikning bankans fyrir árið 2006 með undirritun sinni.

Reykjavík, 21. febrúar 2007

Stjórn

Guðmundur Hauksson
Formaður

Árni Þór Sigurðsson

Hildur Petersen

Ólafur Haraldsson

Kristján Harðarson

Framkvæmdastjóri

Kristinn Bjarnason

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og hluthafa Frjálsa fjárfestingarbankans hf.

Inngangur

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Frjálsa Fjárfestingarbankans hf. fyrir árið 2006. Ársreikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnar, rekstrarreikning, efnahagsreikning, eiginfjárfirlit, sjóðstreymiyfirlit, upplýsingar um helstu reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Ábyrgð stjórnenda á ársreikningnum

Stjórnendur eru ábyrgir fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu. Ábyrgðin felur í sér að skipuleggja, innleiða og viðhalda innra eftirliti sem varðar gerð og framsetningu ársreiknings, þannig að hann sé í meginatriðum án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka. Ábyrgð stjórnenda nær einnig til þess að beitt sé viðeigandi reikningsskilaaðgerðum og mati miðað við aðstæður.

Ábyrgð endurskoðanda

Ábyrgð okkar felst í því álit sem við látum í ljós á ársreikningnum á grundvelli endurskoðunarinnar. Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Samkvæmt þeim ber okkur að fara eftir settum siðareglum og skipuleggja og haga endurskoðuninni þannig að nægjanleg víska fái um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka.

Endurskoðunin felur í sér aðgerðir til staðfestingar á fjárhæðum og öðrum upplýsingum í ársreikningnum. Val endurskoðunaraðgerða byggist á faglegu mati okkar, meðal annars á þeirri hættu að verulegir annmarkar séu á ársreikningnum, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka. Við áhættumatið er tekið tillit til þess innra eftirlits sem varðar gerð og framsetningu ársreiknings, til þess að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits fyrirtækisins. Endurskoðun felur einnig í sér mat á þeim reikningsskilaaðgerðum og matsaðferðum sem stjórnendur nota við gerð ársreikningsins sem og mat á framsetningu hans í heild.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægjanlegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Álit

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu bankans á árinu 2006, efnahag hans 31. desember 2006 og breytingu á handbæru fé á árinu 2006, í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla, eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu.

Reykjavík, 21. febrúar 2007

KPMG hf.

Sigurður Jónsson

Reynir Stefán Gylfason

Rekstrarreikningur

ársins 2006

	Skýr.	2006	2005
Vaxtatekjur	30	5.405.163	2.582.572
Vaxtagjöld	30	(4.578.019)	(1.938.238)
Hreinar vaxtatekjur.....		827.144	644.334
Þjónustutekjur	31	103.306	106.878
Hreinar tekjur af sölu fjáreigna á afskrifuðu kostnaðarverði	32	0	91.938
Tekjur af fjáreignum tilgreindum á gangvirði	33	34.507	55.710
Gengismunur vegna gjaldeyrisviðskipta		164.595	2.613
Hlutdeild í afkomu hlutdeildarfélags	51	(25.526)	(339)
Aðrar rekstrartekjur	34	241.363	275.098
Hreinar rekstrartekjur		1.345.389	1.176.232
Laun og launatengd gjöld	36	237.050	217.175
Annar rekstrarkostnaður	34	173.299	158.114
Afskriftir	51	27.286	22.309
Rekstrargjöld samtals.....		437.635	397.598
Virðisrýrnun útlána	45	64.030	82.056
Hagnaður fyrir tekjuskatt.....		843.724	696.578
Tekjuskattur	38	(150.024)	(123.087)
Hagnaður ársins.....		693.700	573.491
Skipting hagnaðar:			
Hluthafar móðurfélags		693.700	573.491
Hagnaður á hlut:			
Grunnhagnaður og þynntur hagnaður á hlut		0,63	0,52

Skýringar númer 1-74 eru óaðskiljanlegur hluti af ársreikningum

Efnahagsreikningur

31. desember 2006

Eignir	Skýr.	2006	2005
Sjóður og óbundnar innstæður í Seðlabanka	39	2.850	2.564
Kröfur á lánastofnanir	41	258.264	166.171
Útlán og kröfur	42-45	53.036.169	35.513.112
Fjáreignir tilgreindar á gangvirði	47	212.877	110.966
Hlutdeildarfélög	49	89.002	101.012
Óefnislegar eignir	50	13.020	11.167
Rekstrarfjármunir	51	737.017	681.958
Fastafjármunir til sölu		20.192	7.665
Tekjuskattsinneign	57-58	3.943	19.511
Aðrar eignir	52	958.766	916.393
Eignir samtals.....		55.332.101	37.530.519
Skuldir			
Veltufjárskuldir	53	203.269	359
Lántökur	54,55	50.183.035	33.348.495
Skattur til greiðslu	56	134.456	125.688
Aðrar skuldir	59	191.524	129.860
Skuldir samtals.....		50.712.284	33.604.402
Eigið fé			
Hlutafé	62	1.096.702	1.096.702
Yfirverðsreikningur		274.176	274.176
Óráðstafað eigið fé		3.248.939	2.555.239
Eigið fé samtals.....	62,63	4.619.817	3.926.117
Skuldir og eigið fé samtals.....		55.332.101	37.530.519

Skýringar númer 1-74 eru óaðskiljanlegur hluti af ársreikningum

Ársreikningur Frjálsa fjárfestingarbankans hf. 2006

Eiginfjáryfirlit

fyrir árið 2006

	Hlutfé	Yfirverðs- reikningur	Óráðstafað eigið fé	Eigið fé samþals
2005				
Eigið fé 1. janúar 2005	1.096.702	274.176	1.981.748	3.352.626
Hagnaður ársins			573.491	573.491
Eigið fé 31. desember 2005	<u>1.096.702</u>	<u>274.176</u>	<u>2.555.239</u>	<u>3.926.117</u>
2006				
Eigið fé 31. desember 2005	1.096.702	274.176	2.555.239	3.926.117
Hagnaður ársins			693.700	693.700
Eigið fé 31. desember 2006	<u>1.096.702</u>	<u>274.176</u>	<u>3.248.939</u>	<u>4.619.817</u>

Skýringar númer 1-74 eru óaðskiljanlegur hluti af ársreikningum

Sjóðstreymisýfirlit fyrir árið 2006

	2006	2005
Rekstrarhreyfingar:		
Hagnaður fyrir skatta.....	843.724	696.578
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstreymi:		
Virðisrýmun útlána.....	64.030	82.056
Afskriftir rekstrarfjármuna.....	24.222	19.904
Afskriftir óefnislegra eigna	3.064	2.405
Hlutdeild í afkomu hlutdeildarfélagi	(25.526)	(339)
Verðbætur og gengismunur	(1.567.097)	(778.293)
Hagnaður af sölu hlutabréfa.....	(23.188)	(43.411)
Breyting í öðrum rekstrarliðum.....	18.629	(22.974)
 Breyting á rekstartengdum eignum og skuldum:		
Aðrar eignir, breyting	(150.206)	(529.611)
Aðrar skuldir, breyting	152.393	29.489
 Greiddur tekjuskattur.....	(125.688)	(112.198)
Handbært fé til rekstrar.....	<u>(785.643)</u>	<u>(656.394)</u>
Fjárfestingarhreyfingar:		
Fjárfesting í hlutabréfum, breyting.....	(129.329)	(161.550)
Kröfur á aðrar lánastofnanir, breyting.....	(286)	40.933
Útlána, breyting.....	(15.570.305)	(17.712.464)
Söluverð hlutabréfa.....	41.505	103.994
Keyptir rekstrarfjármunir.....	(89.346)	(794.534)
Söluverð rekstrarfjármuna	6.500	116.998
Fjárfestingarhreyfingar.....	<u>(15.741.261)</u>	<u>(18.406.623)</u>
Fjármögnunarhreyfingar:		
Tekin ný lán.....	16.618.997	18.959.739
Fjármögnunarhreyfingar.....	<u>16.618.997</u>	<u>18.959.739</u>
 Hækkun á handbæru fé.....	92.093	(103.278)
Handbært fé í ársbyrjun	166.171	269.449
Handbært fé í árslok	<u>258.264</u>	<u>166.171</u>

Skýringar númer 1-74 eru óaðskiljanlegur hluti af ársreikningum

Skýringar við ársreikninginn

Almennar upplýsingar

1. Upplýsingar um bankann

Frjálsi fjárfestingabankinn (samstæðan) er með höfuðstöðvar bankans við Lágmúla 6, Reykjavík. Samstæðureikningur ársins 2006 samanstendur af ársreikningi Frjálsa fjárfestingabankans og dótturfélaga hans.

Hlutverk Frjálsa fjárfestingabankans er að bjóða alhliða fjármálaþjónustu til einstaklinga og fyrirtækja.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

a) Yfirlýsing um að reikningsskilastöðlum sé fylgt

Samstæðureikningurinn er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu.

Stjórn Frjálsa fjárfestingabankans samþykkti ársreikning samstæðunnar 21. febrúar 2007.

b) Matsaðferðir

Ársreikningur samstæðunnar er gerður á grundvelli kostnaðarverðs, að því undanskildu að afleiðusamningar, fjáreignir tilgreindar á gangvirði og veltufjárskuldir eru metnar á gangvirði.

Fastafjármunir til sölu og eignasamstæður til ráðstöfunar eru færðar á bókfærðu verði eða hreinu gangvirði, hvoru sem lægra reynist.

c) Framsetningar- og starfrækslugjaldmiðill

Ársreikningurinn er birtur í íslenskum krónum sem er starfrækslugjaldmiðill bankans. Fjárhæðir birtar í þúsundum nema annað sé tekið fram.

d) Mat og ályktanir við beitingu reikningsskilaaðferða

Gerð ársreiknings í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna og skulda, tekna og gjalda. Þetta mat og tengdar forsendur eru byggðar á reynslu og ýmsum öðrum þáttum sem taldir eru eðlilegir undir viðkomandi kringumstæðum og mynda grundvöll þeirra ákvarðana sem teknar eru um bókfært verð eigna og skulda sem ekki liggur fyrir með öðrum hætti. Endanlegar niðurstöður kunna að vera frábrugðnar þessu mati.

Mat og forsendur eru endurskoðaðar reglulega og eru áhrifin af breytingum færð á því tímabili sem breyting er gerð og jafnframt á síðari tímabilum ef breytingin hefur áhrif á þau.

Upplýsingar um mat stjórnenda og ákvarðanir teknar við beitingu reikningsskilaaðferða sem hafa verulega áhrif á ársreikninginn er að finna í skýringu 29.

Mikilvægar reikningsskilaaðferðir

Reikningsskilaaðferðum sem settar eru fram hér á eftir hefur verið beitt með samræmdum hætti á öllum þeim tímabilum sem birt eru í ársreikningnum.

3. Grundvöllur samstæðu

a) Dótturfélög

Dótturfélög eru þau félög þar sem samstæðan fer með yfirrád. Yfirrád eru til staðar þegar samstæðan hefur veruleg áhrif, bein eða óbein, til að stjórna fjárhags- og rekstrarstefnu dótturfélagsins í þeim tilgangi að hagnast á starfsemi þess. Yfirrád eiga sér alla jafna stað þegar samstæðan ræður yfir meira en helmingi atkvæðaréttar dótturfélagsins. Við mat á yfirráðum er tekið tillit til hugsanlegs atkvæðisréttar sem er nýtanlegur eða breytanlegur. Reikningsskil dótturfélaga eru innifalin í reikningsskilum samstæðunnar frá því að yfirrád nást og þar til þeim lýkur.

Kaupaðferð er beitt við færslu kaupa samstæðunnar á dótturfélögum. Kaupverð dótturfélags er metið sem gangvirði þeirra eigna sem látnar eru af hendi, skulda sem stofnað er til eða yfirteknar eru og útgefina eiginfjárgerninga á viðskiptadegi, auk þess kostnaðar sem rekja má beint til kaupanna. Eignir, skuldir og skuldbindingar sem teknar eru yfir við sameiningu fyrirtækja og hægt er að aðgreina eru í upphafi metnar á gangvirði á yfirtökudegi, án tillits til hlutdeildar minnihluta. Sú fjárhæð sem er umfram gangvirði eignarhluta samstæðunnar í yfirteknum aðgreinanlegum hreinum eignum er skráð sem viðskiptavild. Ef kaupverð er lægra en gangvirði hreina eigna hins yfirteknra dótturfélags er mismunurinn færður til tekna í rekstrarreikningi.

Skýringar við ársreikninginn

b) Hlutdeildarfélög

Hlutdeildarfélög eru þau félög þar sem samstæðan hefur veruleg áhrif á fjárhags- og rekstrarstefnu, en ekki yferráð. Veruleg áhrif eru alla jafna fyrir hendi þegar samstæðan ræður yfir 20% til 50% atkvæðaréttar, að meðtöldum hugsanlegum atkvæðarétti ef einhver er. Fjárfesting í hlutdeildarfélögum er upphaflega færð á kostnaðarverði. Fjárfesting samstæðunnar í hlutdeildarfélagi felur í sér viðskiptavild (að frádreginni uppsafnaðri virðisrýmun) sem skilgreind er við kaup.

Ársreikningur samstæðunnar inniheldur hlutdeild í hagnaði eða tapi hlutdeildarfélaga samkvæmt hlutdeildaraðferð, frá upphafi áhrifa til loka þeirra. Verði hlutdeild samstæðu í tapi meiri en bókfært verð hlutdeildarfélags er bókfærða verðið fært í núll og færslu frekara taps hætt nema samstæðan hafi gengist í ábyrgðir fyrir hlutdeildarfélagið eða fjármagnað það. Ef hagnaður verður á rekstri hlutdeildarfélags á síðari tímabilum er ekki færð hlutdeild í hagnaði þeirra fyrr en hlutdeild í tapi sem ekki var fært hefur verið jöfnuð.

c) Viðskipti felld út úr samstæðureikningnum

Staða milli samstæðufélaga, óinnleystar tekjur eða gjöld sem myndast hafa af viðskiptum milli félaganna eru felld út við gerð ársreiknings samstæðunnar. Óinnleystur hagnaður sem hefur myndast í viðskiptum við hlutdeildarfélög og samrekstrarfélög er felldur út í samræmi við hlutdeild samstæðunnar í félögunum. Óinnleyst töp eru felld út með sama hætti og óinnleystur hagnaður, en aðeins að því marki að ekkert bendi til virðisrýmunar fjárfestinganna.

4. Vaxtatekjur og vaxtagjöld

Vaxtatekjur og vaxtagjöld eru færð í rekstrarreikninginn eftir því sem þau falla til miðað við virka vexti. Meðal vaxtatekna og vaxtagjalda eru afföll, yfirverð og annar mismunur sem er á upphaflegu bókfærðu verði fjármálagerninga og fjárhæða á gjalddaga miðað við virka vexti.

Virkir vextir eru ávöxtunarkrafa sem notuð er við núvirðingu áætlaðs sjóðstreymis yfir áætlaðan líftíma fjármálagernings eða styttra tímabil, eftir því sem við á, þannig að það jafngildi bókfærðri fjárhæð fjáreignarinnar eða fjárskuldarinnar í efnahagsreikningi. Þegar virkir vextir eru reiknaðir áætlað samstæðan sjóðstreymi með tilliti til allra samningsþátta fjármálagerningsins en tekur ekki tillit til útlánataps í framtíðinni.

Ef fjáreign eða safn sambærilegra fjáreigna hefur orðið fyrir virðisrýmun eru vaxtatekjur færðar miðað við sömu ávöxtunarkröfu og notuð var við útreikning á virðisrýmuninni. Vaxtatekjur af fjáreignum sem færðar hafa verið niður vegna virðisrýmunar eru reiknaðar af endurheimtanlegri fjárhæð fjáreigna þar sem búið er að taka tillit til virðisrýmunar.

5. Þjónustutekjur og þjónustugjöld

Samstæðan veitir viðskiptavinum sínum ýmsa þjónustu sem þeir greiða fyrir. Meðal þessara tekna eru tekjur vegna samninga um viðskipti fyrir þriðja aðila, þjónustutekjur vegna skuldabréfa, annara en lántökutekna. Þjónustutekjurnar eru færðar í rekstrarreikning eftir því sem þjónustan er veitt. Þóknanir vegna árangurstengdrar þjónustu eru færðar þegar forsendur fyrir árangurstengingunni eru uppfylltar.

6. Hreinar tekjur af fjáreignum og fjárskuldum

Hreinar tekjur af fjáreignum og fjárskuldum fela í sér hagnað og tap af veltufjáreignum og veltufjárskuldum og allar innleystar og óinnleystar gangvirðisbreytingar, arð og breytingar á gjaldeyrismun. Arðstekjur eru færðar í rekstrarreikning þegar arðsúthlutun er samþykkt.

7. Erlendir gjaldmiðlar

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð á gengi viðskiptadags. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi í lok ársins. Ópeningalegar eignir og skuldir sem metnar eru á kostnaðarverði í erlendri mynt eru færðar í íslenskar krónur á gengi viðskiptadags. Ópeningalegar eignir og skuldir sem færðar eru í erlendri mynt á gangvirði eru færðar í íslenskar krónur á gengi þess dags er gangvirði var ákveðið. Gengismunur sem myndast við yfirfærslu í íslenskar krónur er færður í rekstrarreikning.

Skýringar við ársreikninginn

8. Virðisrýmun

Bókfært verð eigna samstæðunnar, annarra en veltufjáreigna og fjáreigna tilgreindra á gangvirði er yfirfarið á hverjum reikningsskiladegi til að ákvarða hvort hlutlægar vísbendingar séu um virðisrýmun. Ef hlutlægar vísbendingar eru um slíkt er endurheimtanlegt verðmæti eignarinnar áætlað.

Virðisrýmun er færð þegar bókfært verð eignar eða fjárskapandi einingar hennar verður hærra en endurheimtanleg fjárhæð hennar. Virðisrýmun er gjaldfærð í rekstrarreikning.

a) Virðisrýmun útlána og krafna

Tvær aðferðir eru notaðar til að reikna virðisrýmun. Annars vegar á einstökum lánnum og kröfum og hins vegar á tilteknum lánasöfnum. Áætlað tap vegna síðari atburða, án tillits til líkinda þeirra, er ekki fært.

Hlutlægar vísbendingar um virðisrýmun felast í upplýsingum um eftirfarandi atvik eða aðstæður:

- (i) umtalsverðir fjárhagsörðugleikar lántakanda;
- (ii) samningsrof, svo sem vanskil á afborgunum eða á vöxtum eða greiðslum af höfuðstól;
- (iii) samstæðan veitir lántakanda, af viðskiptalegum eða lagalegum ástæðum, sem tengjast fjárhagsvandráðum lántakanda, ívilnun í formi endurfjármögnunar sem annars myndi ekki koma til greina af hálfu lánveitanda;
- (iv) það er orðið líklegt að lántakandi verði gjaldþrota eða undirgangist fjárhagslega endurskipulagningu;
- (v) virkur markaður er ekki lengur til staðar fyrir fjárhagslega eign vegna fjárhagsvandráða; eða
- (vi) greinileg gögn sem benda til mælanlegrar lækkunar á áætluðu framtíðarsjóðstreymi frá lánaflakki frá upphaflegri færslu eignanna, þótt lækkunin verði enn ekki greind á einstakar fjáreignir í flokknum, þar á meðal:
 - óhagstæðar breytingar á greiðslustöðu lántakenda í flokknum; eða
 - almennar þjóðhagslegar eða staðbundnar efnahagsaðstæður sem tengjast eignum í flokknum.

Mat einstakra útlána og krafna

Virðisrýmun á einstökum lánnum og kröfum er ákvörðuð með mati á áhættu í hverju tilfelli fyrir sig. Samstæðan metur á hverjum reikningsskiladegi hvort fyrir liggja hlutlægar vísbendingar um virðisrýmun einstakra lána. Þessu verklagi er beitt við öll lán sem teljast mikilvæg. Við matið er tekið tillit til:

- heildaráhættu samstæðunnar gagnvart viðskiptavininum;
- fjárhæðar og tímasetningu væntanlegra inngreiðslna og endurheimta;
- líklegum greiðslum til samstæðunnar við búskipti eða gjaldþrot;
- hversu flókið er að ákvarða heildarfjárhæðir og mat á öllum kröfum á lántaka og hversu mikil lagaleg og tryggingarleg óvissa er fyrir hendi;
- söliverðmæti tryggingar (eða annarra lækkunarþátta) og líkindum á endurgreiðslu; og
- líklegum frádrætti kostnaðar við innheimtu útistandandi fjárhæða.

Virðisrýmun er reiknuð með því að bera saman bókfærð verð útlána og krafna við núvirði vænts framtíðarsjóðstreymis, núvirði miðað við upphaflega virka vexti. Þegar lán er með breytilegum vöxtum er ávöxtunarkrafan sú sama og gildandi virkir vextir lánsins. Virðisrýmun útlána og krafna er færð í afskriftareikning sem kemur til lækkunar á bókfærðu verði þeirra.

Mat á söfnum útlána og krafna

Þar sem lán og kröfur hafa verið metin sérstaklega og engar vísbendingar fundist um tap eru þau flokkuð í söfn á grundvelli svipaðra áhættueinkenna til að reikna út heildarvirðisrýmun þeirra. Þetta tap nær til lána og krafna sem hafa rýrnað að virði á reikningsskiladegi, en verða ekki greind sem slík fyrr en síðar.

Virðisrýmun á safni er metin með tilliti:

- framtíðarsjóðstreymis lánasafns sem er áætlað á grundvelli samningsbundins sjóðstreymis eignanna;
- sögulegrar tapreynslu í söfnum með svipuðum áhættueinkennum (t.d. eftir atvinnugrein, lánshæfismati eða tegund láns);
- áætlaða tíma frá því virðisrýmun þar til hún er greind og færð með sérstöku framlagi í afskriftarreikning;
- mats stjórnar byggðu á reynslu um hvort núverandi efnahags- og lánsaðstæður séu þannig að raunveruleg tapshætta sé önnur en tapsreynsla fyrri ára gefur tilefni til að ætla.

Áætlaðar breytingar á framtíðarsjóðstreymi í eignasöfnum eru í samræmi við breytingar á undirliggjandi gögnum á hverjum tíma, til dæmis breytingar á eignaverði, greiðslustöðu eða öðrum þáttum sem benda til breyttra líkinda á tapi á söfnum og fjárhæð taps. Aðferðafræðin og forsendur sem notaðar eru til að áætla framtíðarsjóðstreymi eru endurskoðaðar reglulega til að lágmarka mun milli áætlaðs og raunverulegs taps.

Endanlegar afskriftir

Lán eru færð sem endanlega töpuð, ýmist að hluta eða fullu, þegar engar raunhæfar líkur eru á endurheimtu þeirra.

Skýringar við ársreikninginn

Bakfærsla virðisrýrnunar

Ef virðisrýrnun minnkar og hægt er að rekja það til atvika sem urðu eftir að virðisrýrnunin var færð í rekstrarreikning, þá er áður færð virðisrýrnun bakfærð í rekstrarreikningi.

Fullnustueignir

Fastafjármunir sem fengnir eru vegna fullnustu krafna eru skráðir sem fastafjármunir til sölu og færðir í efnahagsreikning. Fengin eign er færð á gangvirði að frádregnum kostnaði við sölu eða bókfærðri stöðu lánsins að frádreginni virðisrýrnun, hvorn sem lægra reynist. Ekki eru reiknaðar afskriftir af fastafjármunum til sölu. Allar síðari færslur á fenginni eign niður í gangvirði að frádregnum sölukostnaði eru færðar sem virðisrýrnun í rekstrarreikningi. Allar síðari hækkunar á gangvirði að frádregnum sölukostnaði eru færðar á rekstrarreikning að því marki sem það fer ekki yfir heildarvirðisrýrnun, eru færðar á rekstrarreikning.

b) *Útreikningur á endurheimtanlegri fjárhæð*

Endurheimtanleg fjárhæð af fjárfestingum samstæðunnar í fjáreignum sem bókfærðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði eru reiknaðar sem núvirði áætlaðs framtíðarsjóðstreymis, núvirt miðað við upphaflega virka vexti.

Endurheimtanleg fjárhæð annarra eigna er hreint gangvirði eða notkunarvirði þeirra, hvort sem hærra er. Þegar notkunarvirði er metið, er framtíðarsjóðstreymi núvirt með ávöxtunarkröfu fyrir skatt, sem endurspeglar núverandi markaðsaðstæður og þá áhættu sem fylgir eigninni. Þegar um er að ræða eign sem skapar ekki mikið sjálfstætt sjóðstreymi, er endurheimtanleg fjárhæð ákvörðuð fyrir þá fjárskapandi einingu sem eignin tilheyrir.

9. Tekjuskattur

Tekjuskattur færður í rekstrarreikning samanstendur af tekjuskatti til greiðslu vegna ársins og frestuðum tekjuskatti. Tekjuskattur er færður í rekstrarreikning nema að því marki sem hann varðar liði sem eru færðir beint á eigið fé, en í þeim tilvikum er tekjuskatturinn færður beint á eigið fé.

Tekjuskattur til greiðslu er áætlaður tekjuskattur sem greiða skal vegna skattskyldra tekna ársins, miðað við gildandi skatthlutfall á uppgjörstegi og allar leiðréttingar á tekjuskatti til greiðslu vegna fyrri ára.

Tekjuskattsskuldbinding er reiknuð og færð í ársreikninginn. Útreikningurinn byggist á mismun efnahagsliða samkvæmt skattuppgjöri annars vegar og ársreikningi hins vegar, að teknu tilliti til yfirfæranlegs skattalegs taps. Mismunur efnahagsliða, sem þannig kemur fram, stafar af því að álagning tekjuskatts er miðuð við aðrar forsendur en reikningsskil samstæðunnar og er þar í meginatriðum um að ræða tímabundinn mismun á færslu tekna og gjalda í skattuppgjöri annars vegar og ársreikningi hins vegar.

Skatteign er einungis færð að því marki sem líklegt er að hægt sé að nýta framtíðarhagnað á móti eigninni. Skatteign er metin á hverjum uppgjörstegi og lækkuð að því marki sem ekki er talið að hún nýtist.

10. Handbært fé

Til handbærs fjár í sjóðstreymi teljast sjóður, óbundnar innstæður í Seðlabanka og gjaldkræfar kröfur á lánastofnanir.

11. Útlán og kröfur á lánastofnanir

Útlán og kröfur eru fjármálagerningar, aðrir en afleiðusamningar, sem bera fastar og útreiknanlegar greiðslur og eru ekki skráðir á virkum markaði, fyrir utan þá sem samstæðan tilgreinir og færir á gangvirði. Útlán og kröfur fela í sér útlán sem samstæðan veitir viðskiptavinum sínum, útlánagerninga sem samstæðan tekur þátt í að veita ásamt öðrum lánastofnunum og keypt útlán sem eru óskráð og samstæðan hefur ekki í hyggju að selja í náinni framtíð.

Útlán og kröfur eru upphaflega færð á gangvirði, sem er lánsfjárhæðin auk alls kostnaðar vegna viðskiptanna. Útlán eru síðan metin á afskrifuðu kostnaðarverði, samkvæmt aðferð um virka vexti. Áfallnir vextir eru færðir sem hluti af bókfærðu verði útlána og krafna.

12. Veltufjáreignir

Veltufjáreignir eru aðallega keyptar til að hagnast á skammtímaverðbreytingum eða á miðlaraþóknunum. Veltufjáreignir samanstanda af skuldabréfum, hlutabréfum og afleiðusamningum með jákvætt gangvirði.

Veltufjáreignir eru metnar á gangvirði. Innleystur og óinnleystur hagnaður og tap af þessum eignum er færður í rekstrarreikning í liðinn Hreinar tekjur af veltufjáreignum og veltufjárskuldum. Vaxta- og arðstekjur af þessum eignum eru færðar meðal vaxtatekna og arðstekna í rekstrarreikningi.

Skýringar við ársreikninginn

13. Afleiður

Afleiðusamningar eru fjármálagerningar eða aðrir samningar, þar sem virði þeirra tekur mið af breytingum á undirliggjandi þætti (eins og verði á hlutabréfum, vörum eða skuldabréfum, vísitölum, gjaldmiðlum eða vaxtastigi), og krefjast engrar eða óverulegrar upphaflegrar fjárfestingar miðað við gerð annarra sambærilegra samninga sem hafa svipaða tengingu við breytingar á markaðsþáttum og gerðir eru upp á ákveðnum tíma í framtíðinni.

Samstæðan notar afleiðusamninga til að hagnast á skammtímaverðbreytingum og til að verjast fjárhagslegri áhættu.

Afleiðusamningar eru færðir á gangvirði. Gangvirðisbreytingar eru færðar í rekstrarreikning sem vextir og annar gengismunur. Vextir eru færðir á rekstrargrunni. Afleiðusamningar með jákvæða stöðu eru færðir meðal veltufjáreigna og afleiðusamningar með neikvæða stöðu eru færðir meðal veltufjárskulda.

Gangvirði afleiðusamninga er ákvarðað í samræmi við reikningskilaaðferð sem er útskýrd í skýringu 15.

14. Fjáreignir tilgreindar á gangvirði

Samstæðan tilgreinir tilteknar fjáreignir við upphaflega skráningu þeirra í bókhaldi sem fjáreignir á gangvirði þegar sú tilgreining skilar betri upplýsingum, þar með talið til lykilstjórnenda samstæðunnar. Breytingar á gangvirði eru færðar í rekstrarreikning.

15. Ákvörðun gangvirðis

Gangvirði fjáreigna og fjárskulda sem eru skráðar á virkum markaði er sama og skráð verð þeirra. Matsaðferðum er beitt á alla aðra fjármálagerninga við útreikning á gangvirði þeirra. Fjáreign eða fjárskuld telst vera skráð á virkum markaði ef opinbert verð er fánlegt frá kauphöll eða öðrum óháðum aðila og verðið endurspeglar raunveruleg og regluleg markaðsviðskipti á milli ótengdra aðila.

Matsaðferðir geta falið í sér að notast er við verð í nýlegum viðskiptum milli ótengdra aðila, að tekið sé mið af verðmæti annarra fjármálagerninga sem eru áþekkir þeim gerningi sem ræðir eða stuðst er við núvirt fjárstreymi eða önnur verðmatslíkón. Við beitingu matsaðferða eru allir þættir notaðir sem markaðsaðilar myndu nota við verðmat og aðferðirnar eru í samræmi við viðurkenndar aðferðir við að verðleggja fjármálagerninga. Samstæðan sannreynir reglulega matsaðferðir sínar og prófar þær með því að nota verð sem fengist hafa í viðskiptum á virkum markaði með sama gerning, án aðlagana eða breytinga, eða byggir á markaðsupplýsingum.

16. Skráning og afskráning fjáreigna og fjárskulda

Kaup og sala fjáreigna er skráð á þeim degi sem viðskiptin fara fram. Þau eru færð á þeim degi sem samstæðan skuldbindur sig til að kaupa eða selja eign, nema vegna útlána og krafna sem eru skráð þegar fjármunir eru afhentir lántakanda. Fjáreignir eru afskráðar þegar rétturinn til að fá fjárstreymi af fjáreign er ekki lengur til staðar eða þegar samstæðan hefur flutt að verulegu leyti áhættu og ávinning af eignarhaldinu.

Fjárskuld er skráð þegar samstæðan verður hluti af sammingsbundnum skuldagerningi. Fjárskuld er afskráð þegar skuldbinding samstæðunnar er gerð upp með greiðslu, skuldareigandi fellur frá kröfunni eða fjárskuldin er felld úr gildi.

17. Jöfnun fjáreigna og fjárskulda

Fjáreignum og fjárskuldum er jafnað saman og nettó fjárhæð færð í efnahagsreikning þegar lagalegur réttur er til staðar um jöfnun og fyrirhugað er að gera upp með jöfnun fjáreigna og fjárskulda.

18. Sölu- og endurkaupasamningur

Sölu- og endurkaupasamningar eru samningar um sölu og endurkaup verðbréfa með þeim skilmálum að verðbréfin eru keypt aftur á fyrirfram ákveðnum degi og verði. Kaup- og endursölusamningar eru samningar um kaup og endursölu verðbréfa með þeim skilmálum að verðbréfin eru seld aftur á fyrirfram ákveðnum degi og verði. Fengið handbært fé í upphafi ásamt áföllnum vöxtum er fært í efnahagsreikning sem innlán frá fjármálafyrirtækjum og Seðlabanka. Greitt handbært fé í upphafi ásamt áföllnum vöxtum er fært sem kröfur á lánastofnanir. Áfallnir vextir eru færðir sem vaxtagjöld eða vaxtatekjur á líftíma hvers

Í tilviki sölu- og endurkaupasamninga eru yfirráð yfir verðbréfunum áfram hjá samstæðunni á samningstímanum og verðbréfin eru áfram færð í efnahagsreikning sem fjáreignir tilgreindar á gangvirði.

Skýringar við ársreikninginn

19. Leigusamningar

Samstæðan flokkar leigusamninga byggt á því hvort áhætta og ávinningur, sem fylgja eignarhaldi á hinni leigðu eign, eru efnislega færð yfir til samstæðunnar eða ekki. Fjármögnunarleigusamningur er leigusamningur þar sem áhætta og ávinningur, sem fylgja eignarhaldi á eigninni, eru efnislega færð yfir til leigutakans. Rekstrarleigusamningur er hvers konar leigusamningur sem ekki telst fjármögnunarleigusamningur.

Leigugreiðslur samkvæmt rekstrarleigusamningi þar sem samstæðan er leigutaki eru gjaldfærðar línulega á líftíma leigusamningsins.

20. Óefnislegar eignir

a) Hugbúnaður

Hugbúnaður, er færður á kostnaðarverði að frádreginni virðisryrnun og afskriftum.

b) Kostnaður sem fellur til síðar

Kostnaður sem fellur til síðar vegna hugbúnaðar er eignfærður ef hann eykur virði eignarinnar. Allur annar kostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar til hans er stofnað.

c) Afskriftir

Afskriftir eru færðar línulega í rekstrarreikning miðað við áætlaðan nýtingartíma óefnislegra eigna. Hugbúnaður er afskrifaður frá þeim tíma sem hann er notkunarhæfur. Áætlaður nýtingartími greinist þannig:

Hugbúnaður 3 ár

21. Rekstrarfjármunir

Rekstrarfjármunir eru færðir til eignar á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisryrnun.

Kostnaður sem fellur til vegna endurnýjunar á hlutum í einstökum rekstrarfjármunum er eignfærður sem rekstrarfjármunur, ef það er líklegt að efnahagslegur ávinningur sem felst í eigninni muni renna til samstæðunnar og hægt er að meta kostnaðinn með áreiðanlegum hætti. Allur annar kostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar til hans er stofnað.

Afskriftir eru færðar í línulega rekstrarreikning miðað við áætlaðan nýtingartíma einstakra rekstrarfjármuna. Land er ekki afskrifað. Áætlaður nýtingartími greinist þannig:

Byggingar 20-50 ár
Innréttingar 5 ár
Áhöld og tæki 3-5 ár
Bifreiðar 6 ár

Niðurlagsverð er endurmetið árlega.

22. Fastafjármunir til sölu

Eignir og skuldir í eignasamstæðum til sölu sem upphaflega hafa verið keyptar til notkunar í rekstri eru færðar í samræmi við mats- og skráningarreglur viðeigandi reikningsskilastaðals. Við upphaflega flokkun sem eign til sölu, eru fastafjármunir til sölu færð á bókfærðu verði eða gangvirði að frádregnum sölukostnaði. Virðisryrnun sem myndast við upphaflega flokkun sem fastafjármunur eða eignasamstæða til sölu er færð í rekstrarreikning. Hækkun gangvirðis að frádregnum sölukostnaði á síðari uppgjörsdögum er færð í rekstrarreikning og til hækkunar á bókfærðu verði eignar eða eignasamstæðu að svo miklu leyti sem hækkunin fer ekki umfram þá virðisryrnun sem áður var gjaldfærð vegna viðkomandi eignar eða eignasamstæðu.

Fastafjármunir til sölu eru fullnustueignir sem eru í söluferli.

23. Lántaka

Lántaka samstæðunnar er einkum úgefín skuldabréf og lán frá fjármálafyrirtækjum. Lántaka er upphaflega færð á gangvirði, sem er lánsfjárhæðin að frádregnum viðskiptakostnaði. Lántaka er síðan metin á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti. Áfallnir vextir eru færðir sem hluti af bókfærðu verði lántökunnar.

24. Veltufjárskuldir

Veltufjárskuldir samanstanda af afleiðusamningum með neikvætt gangvirði.

Skýringar við ársreikninginn

25. Aðrar eignir og aðrar skuldir

Aðrar eignir og aðrar skuldir eru færðar á kostnaðarverði.

26. Starfsmannatengdar greiðslur

Samstæðan greiðir móttframlög í lífeyrissjóði vegna starfsmanna samstæðunnar og eru færð í rekstrarreikning sem laun og launatengd gjöld þegar þau falla til. Ekki hvílir lífeyrisskuldbinding á samstæðunni.

27. Eigið fé

a) Arðgreiðslur

Arðgreiðslur af hlutafé eru færðar til lækkunar á eigin fé á því tímabili sem þær eru samþykktar á aðalfundi.

28. Reikningsskilastaðlar sem ekki hafa verið innleiddir

Eftirfarandi eru nýir staðlar, breytingar á stöðlunum og túlkningar á þeim sem hafa ekki enn tekið gildi og hafa þar af leiðandi ekki áhrif á gerð þessa samstæðureiknings.

IFRS 7 Fjármálagerning: Skýringar og breytingar á IAS 1 Framsetning reikningsskila: Eiginfjárskýringar: krafist er ítarlegri upplýsinga um mikilvægi fjármálagerna fyrir rekstrarniðurstöðu og fjárhagsstöðu félags og tölulegra skýringa á eðli og umfangi áhættu. IFRS 7 og breytingar á IAS 1 taka gildi frá og með 1. janúar 2007. Krafist verður ítarlegri skýringa varðandi fjármálagerning og eigið fé í reikningsskilum samstæðunnar fyrir árið 2007.

IFRS 8 Starfsþættir segir til um hvernig félag skuli í reikningsskilum sínum gera grein fyrir upplýsingum er varða starfsþætti þess, vörur og þjónustu sem það selur, landfræðileg svæði þar sem það starfar og helstu viðskiptavinum þess. IFRS 8 gildir fyrir tímabil sem hefjast 1. janúar 2009 eða síðar og mun ekki hafa áhrif á reikningsskil samstæðunnar

IFRIC 7 Beiting endurmatsaðferðar samkvæmt IAS 29 Reikningsskil í hagkerfum þar sem óðaverðbólga ríkir tekur til beitingar IAS 29 þegar óðaverðbólga ríkir í hagkerfi í fyrsta sinn, einkum hvað varðar færslu á frestuðum tekjuskatti. IFRIC 7 tekur gildi frá og með 1. janúar 2007, en mun ekki hafa áhrif á reikningsskil samstæðunnar.

IFRIC 8 Gildissvið IFRS Eignarhlutatengdar greiðslur tekur til reikningsskilaaðferða eignarhlutatengdra greiðslna þegar ekki er unnt að sérgreina endurgjald fyrir sumar eða allar þær vörur eða þjónustu sem um er að ræða. IFRIC 8 tekur gildi frá og með 1. janúar 2007, en mun ekki hafa áhrif á reikningsskil samstæðunnar.

IFRIC 9 Endurmat innbyggðra afleiða krefst þess að endurmat á því hvort innbyggð afleiða skuli vera aðskilin frá undirliggjandi samningi skuli aðeins framkvæmt þegar breytingar eru gerðar á samningnum. IFRIC tekur gildi frá og með 1. janúar 2007 og mun ekki hafa áhrif á reikningsskil samstæðunnar.

IFRIC 10 Árshlutareikningar og virðisrýrnun bannar bakfærslu virðisrýrnunar sem var færð í árshlutareikningi vegna viðskiptavildar, fjárfestingar í eiginfjárgerningum eða fjáreign sem færð er á kostnaðarverði. IFRIC tekur gildi frá og með 1. janúar 2007, en mun ekki hafa áhrif á reikningsskil samstæðunnar.

IFRIC 11 IFRS 2 – Samstæða og viðskipti með eigin hlutabréf segir til um hvernig skuli færa tilteknar tegundir af samningum um hlutabréfatengdar greiðslur í reikningsskilum félags og dótturfélaga þess. IFRIC 11 gildir fyrir tímabil sem hefjast 1. mars 2007 eða síðar og mun ekki hafa áhrif á reikningsskil samstæðunnar.

IFRIC 12 – Þjónustusamningar einkafyrirtækja við hið opinbera gildir fyrir reikningsskilatímabil sem hefjast frá og með 1. janúar 2008 eða síðar og mun ekki hafa áhrif á reikningsskil samstæðunnar.

29. Mat stjórnenda og ályktanir við beitingu reikningsskilaaðferða

Stjórnendur samstæðunnar taka ákvarðanir, meta og gefa sér forsendur sem geta haft áhrif á liði í efnahagsreikningi samstæðunnar á næsta rekstrarári. Stjórnendur endurmeta reglulega ákvarðanir og mót byggð á reynslu fyrri ára og öðrum viðeigandi þáttum, svo sem væntingum um framtíðarþarburði þegar ákvarðanir um forsendur og mót eru teknar.

Skýringar við ársreikninginn

a) *Virðisrýrnun útlána og krafna*

Samstæðan endurskoðar útlánasafn sitt til að meta virðisrýrnun að minnsta kosti á þriggja mánaða fresti. Áður en ákvörðun er tekin um færslu virðisrýrnunar þarf samstæðan að meta hvort hlutlæg gögn gefi til kynna mælanlega lækkun á væntu framtíðarsjóðstreymi ýmist frá einstökum lánum eða frá safni lána áður en lækkunin verður merkjanleg hjá einstöku láni í safninu. Þetta geta verið vísbendingar um breytingar á greiðslugetu lántakanda eða efnahagsástandi. Stjórnendur nota mat sem byggir á sögulegri reynslu af eignum með svipuð áhættueinkenni og hlutlæg merki virðisrýrnunar þegar meta skal framtíðarsjóðstreymi. Aðferðafræðin og ályktanirnar sem notaðar eru við að meta bæði fjárhæðir og tímasetningar á framtíðarsjóðstreymi eru endurskoðaðar reglulega með það að markmiði að minnka muninn milli áætlaðs taps og raunverulegs

b) *Gangvirði afleiðusamninga*

Gangvirði fjármálagerninga sem ekki eru skráðir á virkum mörkuðum er ákvarðað með notkun matsaðferða, sem eru endurskoðaðar reglulega af hæfu óháðu starfsfólki. Öll matslíkön sem eru notuð þurfa að vera samþykkt og prófuð til að tryggja að niðurstöðurnar endurspegli þau gögn sem notuð voru.

Skýringar við ársreikninginn

Skýringar við rekstrarreikning

Hreinar vaxtatekjur

30. Vaxtatekjur og vaxtagjöld greinast þannig:

	Vaxta- tekjur	Vaxta- gjöld	Hreinar vaxtatekjur
2006			
Kröfur á og skuldir við Seðlabanka og fjármálafyrirtæki	35.227	0	35.227
Útlán og innlán	4.463.295	0	4.463.295
Lántökur	0	4.578.019	(4.578.019)
Veltufjárskuldir	906.641	0	906.641
Samtals	5.405.163	4.578.019	827.144
2005			
Kröfur á og skuldir við Seðlabanka og fjármálafyrirtæki	18.810	0	18.810
Útlán og innlán	2.516.459	0	2.516.459
Lántökur	0	1.938.238	(1.938.238)
Veltufjárskuldir	47.303	0	47.303
Samtals	2.582.572	1.938.238	644.334

Hreinar þjónustutekjur

31. Þjónustutekjur greinast þannig:

	2006	2005
Þóknartekjum af útlánnum	103.306	106.878

32. Hreinar tekjur af sölu fjáreigna á afskrifuðu kostnaðarverði

0 91.938

Tekjur af hlutabréfum og öðrum eignahlutum

33. Tekjur af fjáreignum tilgreindum á gangvirði greinast þannig:

Arðstekjur	6.905	11.983
Gengishagnaður hlutabréfa	27.602	43.727
Tekjur af hlutabréfum og öðrum eignahlutum	34.507	55.710

Aðrar rekstrartekjur

34. Aðrar rekstrartekjur greinast þannig:

Hagnaður af sölu eigna til endursölu	160.352	201.161
Aðrar rekstrartekjur	81.011	73.937
Aðrar rekstrartekjur	241.363	275.098

Starfsmannamál

35. Heildarfjöldi starfsmanna greinist þannig:

Meðalfjöldi starfsmanna á árinu umreiknaður í heilsársstörf	27	28
Fjöldi stöðugilda miðað við heildagsstörf í árslok	27	25

36. Laun og launatengd gjöld greinast þannig:

Laun	198.711	177.255
Iðgjöld í lífeyrissjóð	24.786	26.515
Önnur launatengd gjöld	13.553	13.405
Laun og launatengd gjöld	237.050	217.175

Skýringar við ársreikninginn

Launakjör stjórnenda

	2006	2005
Framkvæmdastjóri		
Kristinn Bjarnason	26.621	24.224
Stjórn:		
Guðmundur Hauksson, stjórnarformaður	1.911	1.780
Ólafur Haraldsson	956	890
Hildur Petersen	956	820
Árni Þór Sigurðsson	956	815
Kristján Harðarson	956	750
Ósvaldur Knudsen	16	15

Þóknun til endurskoðenda

37. Þóknun til endurskoðenda greinist þannig:

Endurskoðun ársreiknings	4.964	3.047
Könnun árshlutareiknings	2.242	1.545
Önnur þjónusta	927	543
Þóknun til endurskoðenda	8.133	5.135

Tekjuskattur

38. Tekjuskattur færður í rekstrarreikning greinist þannig:

Tekjuskattur til greiðslu		134.456		125.688
Hækkun tekjuskattsskuldbindingar		15.568		(2.601)
Gjaldfærður tekjuskattur		150.024		123.087
Virkt skatthlutfall:		2006		2005
Hagnaður fyrir tekjuskatt		843.723		696.578
18% tekjuskattur af hagnaði ársins	18,0%	151.870	18,0%	125.384
Arðstekjur undanþegnar sköttum	(0,8%)	(6.905)	(0,3%)	(2.157)
Aðrar breytingar	0,6%	5.059	(0,0%)	(140)
Virkur tekjuskattur	17,8%	150.024	17,7%	123.087

Skýringar við efnahagsreikning

Sjóðir

	2006	2005
39. Sjóður og óbundnar innstæður í Seðlabanka	2.850	2.564

Kröfur á lánastofnanir

40. Kröfur á lánastofnanir greinast þannig eftir tegundum lána:

Bankareikningar	258.264	166.171
-----------------------	---------	---------

41. Kröfur á lánastofnanir greinast þannig samkvæmt eftirstöðvatíma:

Gjaldkræfar kröfur	258.264	166.171
--------------------------	---------	---------

Skýringar við ársreikninginn

Útlán til viðskiptavina

42. Útlán til viðskiptavina greinast þannig eftir tegundum lána:	2006	2005
Skuldabréf	46.548.356	30.549.876
Önnur lán	6.819.777	5.320.794
Útlán til viðskiptavina	53.368.133	35.870.670
Afskriftareikningur útlána í árslok	(331.964)	(357.558)
Útlán til viðskiptavina að teknu tilliti til afskriftareiknings í árslok	53.036.169	35.513.112
43. Útlán til viðskiptavina greinast þannig eftir lántakendum:		
Atvinnugreinar:		
Sjávarútvegur og landbúnaður	0,4%	0,3%
Iðnaður	20,2%	18,2%
Verslun	1,8%	2,6%
Þjónusta	14,4%	11,5%
Einstaklingar	63,3%	67,4%
Útlán til viðskiptavina	100,0%	100,0%
44. Útlán til viðskiptavina greinast þannig samkvæmt eftirstöðvatíma:		
Gjaldkræf útlán	327.702	149.827
Allt að 3 mánuðir	2.528.903	2.161.800
3 mánuðir til 1 ár	5.849.701	4.093.802
1 til 5 ár	20.362.869	6.464.078
Yfir 5 ár	24.298.958	23.001.163
Útlán til viðskiptavina	53.368.133	35.870.670
45. Breytingar á afskriftareikningi útlána greinast þannig:		
Afskriftareikningur útlána og krafna í ársbyrjum	357.558	371.332
Virðisrýrnun útlána á árinu	64.030	82.056
Endanlega tapað	(83.868)	(80.514)
Innkomið áður afskrifað	10.682	0
Hækkun núvirðis virðisrýrðra útlána	(16.438)	(15.316)
Afskriftareikningur útlána í árslok	331.964	357.558

Meðal vaxtatekna eru 41,5 millj. kr. vegna áfallinna vaxta á virðisrýrðar fjáreignir og 16,4 millj. kr. vegna hækkunar núvirðis á virðisrýrðum útlánunum. Árið 2005 var meðal vaxtatekna 15 millj. kr. vegna áfallinna vaxta á virðisrýrðum eignum.

Óvaxtaberandi útlán eru skilgreind sem mismunur á höfuðstóli og framlagi í sérgreindan afskriftareikning vegna lána sem metin hafa verið í tapshættu. Óvaxtaberandi útlán í árslok 2006 námu 369 millj. kr., eða sem nemur 0,7% af heildarútlánunum. Í lok árs 2005 námu óvaxtaberandi útlán engin.

Afleiðusamningar

46. Afleiðusamningar, eftirstöðvatími höfuðstóls og bókfært verð greinast þannig:

2006	Höfuðstóll		Bókfært verð	
	Allt að 3 mánuðir	Samtals	Eignir	Skuldir
Framvirkir gjaldmiðlasamningar	15.561.163	15.561.163	0	203.269

Tilgangurinn með ofangreindum samningum er að stjórna gjaldmiðla- og vaxtaáhhættu í samstæðunni. Útlánaáhhættan er metin 124 millj. kr. við útreikning á eiginfjárlutfalli samstæðunnar þann 31. desember 2006.

2005

Framvirkir gjaldmiðlasamningar	2.149.147	2.149.147	0	359
--------------------------------------	-----------	-----------	---	-----

Tilgangurinn með ofangreindum samningum er að stjórna gjaldmiðla- og vaxtaáhhættu í samstæðunni. Útlánaáhhættan er metin 17 millj. kr. við útreikning á eiginfjárlutfalli samstæðunnar þann 31. desember 2005.

Skýringar við ársreikninginn

Fjáreignir tilgreindar á gangvirði

47. Fjáreignir tilgreindar á gangvirði greinast þannig:	2006	2005
Hlutabréf	212.877	110.966

Dótturfélög

48. Eignarhlutir móðurfélagsins í dótturfélögum greinast þannig:	Eignarhluti	Eignir	Skuldir	Tekjur	Afkoma
Fasteignafélagið Hlíð ehf, Reykjavík	100,0%	2.000.572	1.704.085	163.573	109.884

Eignarhlutir í hlutdeildarfélögum

49. Breytingar á eignarhlutum í hlutdeildarfélögum greinast þannig:		
Bókfært verð í upphafi árs	101.012	552
Keyptir eignarhlutir	31.832	100.799
Seldir eignarhlutir	(18.316)	0
Hlutdeild í afkomu	(25.526)	(339)
Bókfært verð í lok árs	89.002	101.012

Eignarhlutir í hlutdeildarfélögum greinast þannig:

2006

	Eignir	Skuldir	Eignarhluti	Nafnverð	Hlutdeild í afkomu	Bókfært verð
Nesbryggja ehf., Reykjavík	513.647	373.014	33,3%	65.152	(16.245)	45.560
Skipholt 11-13 ehf., Reykjavík	184.060	162.305	50,0%	16.500	(4.474)	10.877
Tölvumiðstöð sparisjóðanna	460.581	273.967	0,3%	552	(286)	405
Strengur byggingar ehf.	419.735	319.195	20,0%	20.000	90	20.090
Birkifell ehf.	22.177	21.762	100,0%	500	0	6.181
Lækjarhlíð ehf.	80.852	80.405	100,0%	500	53	553
Hverfíshlíð ehf.	202.027	191.355	50,0%	10.000	(4.664)	5.336
Samtals					(25.526)	89.002

2005

	Eignir	Skuldir	Eignarhluti	Nafnverð	Hlutdeild í afkomu	Bókfært verð
Nesbryggja ehf., Reykjavík	489.935	320.074	33,3%	60.000	(3.346)	56.654
Skipholt 11-13 ehf., Reykjavík	174.530	143.829	50,0%	16.500	(1.149)	15.351
Fasteignafélagið Nýfasteign ehf.	145.376	108.743	50,0%	14.300	4.017	18.316
Hverfíshlíð ehf.	10.000	0	50,0%	10.000	0	10.000
Tölvumiðstöð sparisjóðanna	441.699	273.967	0,3%	552	139	691
Samtals					(339)	101.012

Óefnislegar eignir

50. Hugbúnaður:	2006	2005
Hugbúnaður í ársbyrjun	11.167	3.378
Viðbætur á árinu	4.917	10.194
Afskriftir á árinu	(3.064)	(2.405)
Hugbúnaður í árslok	13.020	11.167

Skýringar við ársreikninginn

Rekstrarfjármunir

51. Rekstrarfjármunir greinast þannig:

	Fast- eignir	Áhöld og tæki	Samtals 2006	Fast- eignir	Áhöld og tæki	Samtals 2005
Heildarverð í ársbyrjun	645.503	53.785	699.288	0	46.569	46.569
Viðbætur á árinu	62.257	22.171	84.428	645.503	22.921	668.424
Selt og niðurlagt á árinu	0	(12.899)	(12.899)	0	(15.705)	(15.705)
Heildarverð í árslok	707.760	63.057	770.817	645.503	53.785	699.288
Afskrifað í ársbyrjun	4.245	13.085	17.330	0	13.131	13.131
Afskriftir á árinu	13.895	10.327	24.222	4.245	15.659	19.904
Selt og niðurlagt á árinu	0	(7.752)	(7.752)	0	(15.705)	(15.705)
Afskrifað samtals	18.140	15.660	33.800	4.245	13.085	17.330
Bókfært verð í árslok	689.620	47.397	737.017	641.258	40.700	681.958
Afskriftir gjaldfærðar í rekstrarreikningi greinast þannig:					2.006	2.005
Afskriftir fasteigna, áhalda og tækja					24.222	19.904
Afskriftir hugbúnaðar					3.064	2.405
Afskriftir samtals					27.286	22.309

Aðrar eignir

52. Aðrar eignir greinast þannig:

	2006	2005
Fasteignir til endursölu	954.042	912.585
Ýmsar eignir	4.724	3.808
Aðrar eignir	958.766	916.393

Veltufjárskuldir

53. Veltufjárskuldir greinast þannig:

Afleiðusamningar við lánastofnanir	130.513	359
--	---------	-----

Lántaka

54. Lántaka greinist þannig:

Útgefin skuldabréf	5.049.584	5.309.019
Lán frá fjármálafyrirtækjum	45.133.451	28.039.476
Lántaka	50.183.035	33.348.495

55. Lántaka greinist þannig samkvæmt efirstöðvatíma:

Gjaldkræft	13.593	11.477
Allt að 3 mánuðir	1.679.815	1.116.725
3 mánuðir til 1 ár	17.501.909	10.679.003
1 til 5 ár	24.471.355	15.042.692
Yfir 5 ár	6.516.363	6.498.598
Lántaka	50.183.035	33.348.495

Skýringar við ársreikninginn

Tekjuskattskuld og inneign

56. Skattskuldir greinast þannig:	2006	2005
Tekjuskattur til greiðslu	134.456	125.688
57. Tekjuskattsinneign greinist þannig:		
Tekjuskattssinneign í byrjun árs	19.511	16.910
Gjaldfærður tekjuskattur	(150.024)	(123.087)
Tekjuskattur til greiðslu	134.456	125.688
Tekjuskattssinneign í árslok	3.943	19.511
58. Tekjuskattssinneign skiptist þannig á milli liða:	2006	2005
Eignarhlutir í félögum	(4.067)	(6.480)
Útlán	11.880	32.357
Rekstrarfjármunir	(6.944)	(6.366)
Skuldir og aðrar eignir	3.074	0
Tekjuskattssinneign í árslok	3.943	19.511

Aðrar skuldir

59. Aðrar skuldir greinast þannig:		
Viðskiptaskuldir	191.524	129.860

Eigið fé

60. Hlutfé sem nam 1.215 millj. kr í árslok 2006 og 2005 samkvæmt samþykktum bankans. Eigin hlutabréf námu 118 millj. kr. í árslok og er hlutfé samkvæmt efnahagsreikningi því 1.097 millj. kr. Eitt atkvæði fylgir hverjum einnar krónu hlut í bankanum og gefa hlutabréfin rétt til arðgreiðslu. Engar breytingar voru gerðar á hlutfé bankans á árunum 2006 og 2005.

Innborgun hlutafjár sem er umfram nafnverð er fært á yfirverðsreikning hlutafjár. Á lögbundinn varasjóð hefur verið færður hluti af hagnaði fyrri ára í samræmi við ákvæði laga um ársreikninga. Hluti yfirverðsreiknings hlutafjár og lögbundins varasjóðs sem er umfram 25% af nafnverði hlutafjár er frjáls til ráðstöfunar.

61. Eigið fé í árslok nemur 4.506 millj. kr. Eiginfjárlutfall sem reiknað er samkvæmt ákvæðum 84. gr. laga um fjármálafyrirtæki er 13,3%. Samkvæmt lögum má hlutfallið ekki vera lægra en 8,0%.

Hlutfallið reiknast þannig:

	2006		2005	
	Bókfærð staða	Vegin staða	Bókfærð staða	Vegin staða
Áhættugrunnur:				
Bókfærðar eignir	55.332.101	34.124.798	37.530.519	21.646.633
Eignir til frádráttar eigin fé		(13.020)		(39.750)
Ábyrgðir og aðrir liðir utan efnahagsreiknings		123.676		17.195
		<u>34.235.454</u>		<u>21.624.078</u>
Eigið fé:				
Eiginfjárbáttur A:				
Bókfært eigið fé		4.619.817		3.925.718
Óefnislegar eignir		(13.020)		(39.750)
		<u>4.606.797</u>		<u>3.885.968</u>
Eiginfjárlutfall		13,3%		18,0%

Skýringar við ársreikninginn

Veðsettar eignir

62. Bankinn hefur selt sjóðstreymi af hluta af íbúðalánum sínum til Íbúðalánasjóðs, sem hefur yfirtekið alla áhættu tengda viðkomandi útlánum. Munurinn á milli núvirðis útlána frá Íbúðalánasjóði og bókaðri verði undirliggjandi útlána hefur verið tekjufærður í rekstrarreikning sem hreinar tekjur af sölu fjáreigna metinna á framreiknuðu kostnaðarverði.

Eignir og skuldir	2006	2005
Sjóðstreymi af útlánum selt til Íbúðalánasjóðs	6.514.149	6.498.598

Tengdir aðilar

63. Tengdir aðilar bankans eru dótturfélög, hlutdeildarfélag, stjórn bankans, framkvæmdastjóri, nánir fjölskyldumeðlimir fyrrgreindra aðila og aðilar sem hafa umtalsverð áhrif sem stórir hluthafar í bankanum. Upplýsingar varðandi tengda aðila eru eftirfarandi í milljónum króna:

Lán til dótturfélaga	1.638	1.779
Lán frá móðurfélagi	39.660	22.244

Engin óvenjuleg viðskipti voru við tengda aðila á árinu 2006.

Viðskipti við tengda aðila hafa verið gerð á sambærilegum grundvelli og viðskipta við ótengda aðila.

Atburðir eftir lok reikningsárs

64. Engin atriði hafa komið fram eftir dagsetningu efnahagsreiknings, sem krefjast myndu lagfæringar eða breytingar á ársreikningi 2006. Ársreikningurinn verður lagður fram á aðalfundi hlutahafa til samþykktar.

Áhættustýring

65. Í daglegri starfsemi sinni sem fjármálastofnun stendur Frjálsa fjárfestingabankinn frammi fyrir ýmsum tegundum áhættu. Stjórnendur bankans verja umtalsverðum tíma í að stýra þessari áhættu. Eitt það mikilvægasta í skilvirkri áhættustjórnun er greining verulegra áhættuþátta, mæling áhættunnar, viðbrögð til að takmarka áhættuna og sífellt eftirlit með henni. Fjallað er um helstu áhættuþætti hér á eftir. Helstu áhættuþættir eru mótaðilaáhætta, lausafjárahætta og markaðsáhætta. Í markaðsáhættu felst gengisáhætta, vaxtaáhætta og verðáhætta.

Áhættustefna Frjálsa fjárfestingabankans hf.

Áhættumat, einkum ákvörðun raungildis þess, ásamt aðgerðum sem beinast að því að takmarka áhættuna með skynsamlegri dreifingu útlána og fjárfestingum í öðrum eignum, er eitt af helstu verkefnum fjármálastofnana. Margir áhættuþættir geta haft slæm áhrif á rekstur bankans. Það er stefna stjórnar bankans að fylgjast skuli sífellt með og reynt að stýra helstu áhættuþáttum sem haft geta áhrif á afkomu og eigið fé hans. Í þessum tilgangi nýtir bankinn sérstaka áhættustýringardeild SPRON (móðurfélags Frjálsa fjárfestingabankans). Að auki er það hlutverk innri endurskoðanda bankans að fylgjast með starfseminni til að tryggja að reglum sé fylgt í samræmi við samþykktir stjórnar bankans.

Bankinn starfrækir lánanefnd sem skipuð er framkvæmdastjóra og lykilstarfsmönnum bankans. Megin hlutverk lánanefndarinnar er að fara yfir og samþykkja lánveitingar til stærstu viðskiptavina bankans. Lánanefndin hefur sett sér starfsreglur sem samþykktar hafa verið að stjórn bankans um hve mikla útlánáhættu nefndin getur tekið án sérstaks samþykkis stjórnar.

Ferli áhættustýringar og áhættueftirlits

a) Samningar sem innihalda mótaðilaáhættu

Helsta mótaðilaáhætta bankans verður til með veitingu útlána. Fjárhæð mótaðilaáhættu í þessu tilliti kemur fram í bókfærðu verði eigna í efnahagsreikningi. Mótaðilaáhætta fyrir bankann fylgir ýmsum öðrum fjáreignum, svo sem afleiðusamningum og markaðsskuldabréfum, núverandi mótaðilaáhætta endurspeglast í bókfærðu verði þessara eigna í efnahagsreikningi. Auk framangreindrar mótaðilaáhættu er bankinn einnig opinn fyrir mótaðilaáhættu vegna liða utan efnahagsreiknings eins og veittra ábyrgða.

Skýringar við ársreikninginn

Útlán: Helstu eignir Frjálsa fjárfestingabankans eru útlán. Til að viðhalda og bæta gæði útlánasafns er mikilvægt að fara vel yfir allar lánsútsóknir, og þeim umsóknum er hafnað strax sem ekki uppfylla skilyrði til lánveitinga og fylgst sé stöðugt með núverandi lánasafni. Hins vegar er það ekki stefna bankans að veita aðeins lán sem fylgir lítill áhætta, heldur er mikilvægt að vextir veittra lána endurspegli bæði áhættu og kostnað sem þeim fylgir. Þetta táknar að ítarlegt mat á einstökum viðskiptavinum, fjárhagsstöðu þeirra og tryggingum sé forsenda fyrir veitingu lána.

Afleiðuviðskipti: Afleiðusamningar sem bankinn notar ná til framvirkra samninga, þar sem verðmæti er háð vöxtum og gengi gjaldmiðla. Bankinn fylgist vel með afleiðusamningum með opnar stöður og gætir þess að nægjanlegar tryggingar séu fyrir hendi. Tryggingar fara eftir viðskiptavinum og tegundum samninga en bankinn gerir ekki samninga við aðra en fjármálafyrirtæki.

Skuldbingar og ábyrgðir: *Stefna varðandi mótaðilaáhættu*

Undanfarin ár hefur bankinn lagt áherslu á vel dreift útlánasafn og bætt gæði útlána. Dæmi um þetta er þátttaka bankans á íslenskum íbúðalánamarkaði. Frá síðari hluta ársins 2004, þegar bankar og sparisjóðir hófu beina samkeppni við Íbúðalánasjóð, hefur mikill fjöldi viðskiptavina kosið að endurfjármagna neyslulán sín með íbúðalánunum. Íbúðalán eru nú um 45% útlánasafns bankans. Það er þó ekki markmið bankans að veita eingöngu lán með lítilli áhættu, heldur er mikilvægt að verð lána sem boðin eru viðskiptavinum endurspegli tekna áhættu. Lánagreiðing er því forsenda fyrir lánveitingum og verðið verður að taka mið af áhættu og ávöxtunarkröfu á fjármagnið.

b) Lánavinnsla og heimildir

Lánanefnd bankans er yfir lánavinnslu og úrskurðar í lánamálum utan þess þegar áhættan er meiri en sem nemur 10% af eigin fé bankans, en þá þarf samþykki stjórnar. Í handbók um útlán, sem samþykkt er af stjórn bankans, eru takmarkanir settar á útlánaheimildir starfsmanna og takmarkanir á áhættu gagnvart mismunandi mótaðilum.

c) Eftirlit með mótaðilaáhættu

Áhættustýringardeild SPRON hefur eftirlit með mótaðilaáhættu fyrir hönd bankans. Deildin sér um tölulega greiningu á lánasafninu fyrir samstæðunna, metur áætlað tap, hugsanlega áhættu í lánasafninu auk þess að meta vanskil á kerfisbundinn hátt. Niðurstöðurnar eru kynntar stjórnendum með áherslu á hugsanlega áhættu innan lánasafns með tilliti til mótaðilaáhættu, áhættu í einstökum atvinnugreinum, löndum, o.s.frv.

Áhættustýringardeild fylgist með viðskiptavinum í erfiðleikum og reynir að lágmarka eða koma í veg fyrir tap bankans með sérstöku eftirliti með viðskiptavinum í erfiðleikum. Lánaferill bankans er til stöðugrar skoðunar, hvað varðar gagnasöfnun, útlánaheimildir, lánsútsóknir, skjalagerð, mat og skráningu trygginga.

Virðisrýrnun útlána

Framlag vegna útlánataps er fært þegar fyrir liggja raunverulegar vísbendingar um að bankinn geti ekki endurheimt alla fjárhæð kröfu, t.d. lána, skuldbindinga og ábyrgða, samkvæmt upphaflegum samningsákvæðum. Afskriftareikningur vegna útlánatapa er færður til lækkunar á bókfærðu verði útlána í efnahagsreikningi, en afskriftareikningur vegna liða utan efnahagsreiknings, svo sem vegna skuldbindinga og ábyrgða, er færður meðal annarra skulda. Framlag í afskriftareikninginn er gjaldfært sem virðisrýrnun útlána í rekstrarreikningi. Afskriftareikningur útlána er metinn sérstaklega gagnvart einstökum mótaðilum eða hópi mótaðila samkvæmt eftirfarandi reglum:

a) Sérstakar afskriftir - einstök útlán

Krafa telst hafa orðið fyrir virðisrýrnun þegar hlutlægar vísbendingar eru um að bankinn muni ekki geta innheimt alla kröfuna samkvæmt upprunalegum samningsákvæðum. Mótaðilaáhætta er metin á grundvelli stöðu lántakandans, heildarfjárhagsstöðu hans, efnis og greiðslusögu, möguleikum á stuðningi ábyrgðaraðila og söliverðmæti trygginga, þar sem það á við.

Áætluð endurheimtanleg fjárhæð er núvirði vænts sjóðstreymis lánsins, reiknað með því að nota upprunalega vexti þess. Virðisrýrnun er mismunurinn á bókfærðri fjárhæð og áætlaðri endurheimtanlegri fjárhæð. Við virðisrýrnun er færsla vaxtatekna á grundvelli upprunalegra skilmála kröfunnar hætt, en hækkun núvirðis virðisrýrðra krafna frá fyrri tíma er færð meðal vaxtatekna.

Útlán sem orðið hafa fyrir virðisrýrnun eru yfirfarin og metin á minnst þriggja mánaða fresti. Allar síðari breytingar á fjárhæðum og tímasetningum vænts sjóðstreymis í samanburði við fyrri mót sem leiða til breytinga á afskriftareikningi eru gjaldfærðar sem virðisrýrnun útlána.

Virðisrýrnun er eingöngu bakfærð þegar gæði útlána hafa batnað nægilega mikið til að gild ástæða sé til að ætla að innheimta höfuðstóls og vaxta í tæka tíð í samræmi við upprunaleg samningsákvæði útlánanna geti átt sér stað.

Endanlegar afskriftir eru gerðar þegar krafa í heild sinni eða að hluta telst óinnheimtanleg. Endanlegar afskriftir eru færðar til lækkunar á heildarfjárhæð kröfu og á móti til lækkunar á afskriftareikningi eða sem virðisrýrnun útlána í rekstrarreikning. Endurgreiðslur á áður afskrifuðum kröfum eru færðar til lækkunar á gjaldfærðri virðisrýrnun útlána.

Skýringar við ársreikninginn

b) Sérgreindar afskriftir - Safn útlána

Öll útlán sem ekki hafa verið færð í sérstakan afskriftareikning eru flokkuð saman í einsleit útlánasöfn þar sem metið er hvort virðisrýrnun sé til staðar innan safnsins. Afskriftir vegna heildarmats á virðisrýrnun eru færð sem virðisrýrnun útlána í rekstrarreikningi og til lækkunar á lánastöðu. Þar sem afskriftir eru ekki færðar vegna einstakra lána, eru vextir reiknaðir á öll lán samkvæmt sammingsákvæðum.

Öll lán þar sem engin virðisrýrnun er til staðar hjá mótaðila eru flokkuð saman í hagfræðilega einsleit lánasöfn þar sem metið er hvort virðisrýrnun sé til staðar innan safnsins. Afskriftir vegna heildarmats á virðisrýrnun teljast útgjöld vegna lánataps og leiða til mótfærslu á lánastöðu. Þar sem afskriftir eru ekki veittar vegna einstakra lána, eru vextir reiknaðir á öll lán samkvæmt sammingsákvæðum.

Eftirlit og stýring lausafjánhættu

66. Lausafjánhætta er hætta á tapi vegna þess að bankinn geti ekki staðið við skuldbindingar sínar þegar þær gjaldfalla. Samstæðan fylgist með lausafjánhættu sinni með greiningu á gjalddaga fjáreigna og fjárskulda til að geta endurgreitt allar skuldir á gjalddögum. Samstæðan þarf alltaf að hafa nægjanlegt laust fé til að geta mætt bæði fyrirsjáanlegum og ófyrirséðum greiðsluskuldbindingum. Samstæðan hefur sett sér reglur varðandi lausafjánhættu og fjármögnun og er þeim ætlað að tryggja og viðhalda sveigjanleika. Reglurnar fela meðal annars í sér aðgang að lánalínum, yfirdráttarheimildir og fjáreignir sem auðvelt og fljótlegt er að selja, svo sem ríkisvixla og ríkisskuldabréf.

Auk þess er fylgst með lausafjánhættu með skýrslum um lausafjánhættu sem sendar eru mánaðarlega til Seðlabanka Íslands. Lausafjánhættu sýnir hlutfallið milli eigna og skulda eftir því hversu langt er til gjalddaga þeirra. Til að ákvarða lausafjánhættu vegur Seðlabankinn einstaka eignaflokka þannig að hlutfallið sé metið á varfærinn hátt.

67. Fjáreignir og fjárskuldir greinast þannig samkvæmt eftirstöðvatíma:

2006

	Allt að 1 mánuður	1-3 mánuðir	3-12 mánuðir	1-5 ár	Yfir 5 ár	Samtals
Kröfur og sjóður	2.850					2.850
Útlán og kröfur	1.352.304	1.504.301	5.849.701	20.362.869	24.298.958	53.368.133
Fjáreignir á gangvirði	212.877					212.877
Fjáreignir samtals	1.568.031	1.504.301	5.849.701	20.362.869	24.298.958	53.583.860
Lántaka	290.001	1.403.407	17.501.909	24.471.355	6.516.363	50.183.035
Veltufjárskuldir	203.269					203.269
Fjárskuldir samtals	493.270	1.403.407	17.501.909	24.471.355	6.516.363	50.386.304
Fjáreignir - fjárskuldir	1.074.761	100.894	(11.652.208)	(4.108.486)	17.782.595	3.197.556

2005

	Allt að 1 mánuður	1-3 mánuðir	3-12 mánuðir	1-5 ár	Yfir 5 ár	Samtals
Kröfur og sjóður	2.564					2.564
Útlán og kröfur	1.031.828	1.279.799	4.093.802	6.464.078	23.001.163	35.870.670
Fjáreignir á gangvirði	110.966					110.966
Fjáreignir samtals	1.145.358	1.279.799	4.093.802	6.464.078	23.001.163	35.984.200
Lántaka	350.200	778.002	10.679.003	15.042.692	6.498.598	33.348.495
Veltufjárskuldir	359					359
Fjárskuldir samtals	350.559	778.002	10.679.003	15.042.692	6.498.598	33.348.854
Fjáreignir - fjárskuldir	794.799	501.797	(6.585.201)	(8.578.614)	16.502.565	2.635.346

Eftirlit og stýring markaðsáhhættu

68. Bankinn fylgjist náið með markaðsáhhættu hans og gætir þess að ekki sé farið yfir þau mörk sem stjórn hans hefur sett. Markaðsáhhættu er stýrt með takmörkunum á stöðutökum og áhættuviðmiði og er fylgst daglega með hvoru tveggja og yfirfarið vikulega af framkvæmdastjóra bankans.

Skýringar við ársreikninginn

Afleiður

69. Markmiðið með áhættuvörnum bankans er að verja hann fyrir áhættu á að hreint innstreymi fjármagns verði fyrir neikvæðum áhrifum af breytingum á vöxtum og gengi. Bankinn gengur til samninga til að tryggja að hann sé fjárhagslega varinn í samræmi við reglur um áhættustýringu. Bankinn verslar í þessum tilgangi með afleiður eins og vaxta- og gjaldeyrisskiptasamninga, og aðra afleiðusamninga.

Vaxtaáhætta

70. Starfsemi bankans lýtur áhættu vegna vaxtasveiflna að því marki að vaxtaberandi eignir (þar á meðal fjárfestingar) og vaxtaberandi skuldir hafa mismunandi binditíma, eru endurreiknuð á mismunandi tímum eða í mismunandi fjárhæðum. Hvað varðar breytilega vexti eigna og skulda er samstæðan einnig í hættu vegna sveiflna ýmissa breytilegra vaxtaviðmiða, svo sem innlánsvaxta og LIBOR-vaxta og annarra mismunandi vaxtategunda. Starfsemi áhættustýringar beinist að því að hámarka nettóvaxtatekjur að því tilskildu að markaðsvextir fari saman við viðskiptastefnu samstæðunnar.
71. Taflan hér á eftir sýnir vaxtaáhættu af bankastarfsemi, þ.e. hversu opin samstæðan er fyrir vaxtaáhættu þar sem hagnaður eða tap er fært á líftíma opinna áhættu, eftir gjaldmiðli og efitirstöðvatíma. Taflan sýnir aðeins nettó mun milli útlána og fjármögnunar á hverju tímabili.

2006

Gjaldmiðill:	0-1 ár	1-3 ár	3-6 ár	Samtals
ISK	91	(347)	0	(256)

Heildarfjárhæð verðtryggðra eigna samstæðunnar nam 36.488 millj. kr. í lok ársins 2006 og heildarfjárhæð verðtryggðra skulda nam á sama tíma 27.979 millj. kr. Heildarfjárhæð verðtryggðra eigna samstæðunnar í árslok 2005 nam 31.969 millj. kr. í lok ársins og heildarfjárhæð verðtryggðra skulda nam á sama tíma 14.499 millj. kr.

Gjaldeyrishætta

72. Gjaldeyrishætta er hætta á tapi vegna óhagstæðra hreyfinga á erlendum gjaldmiðlum. Fylgst er með opinni gjaldeyrisstöðu í hverri mynt í samstæðunni. Samstæðan stefnir að því að takmarka gjaldeyrishættu og fylgist með henni í samhengi við heildar eigið fé samstæðunnar.
73. *Sundurliðun eigna og skulda eftir gjaldmiðlum:*
Heildareignir í erlendum gjaldmiðlum samkvæmt ársreikningi bankans nema 15.697 millj. kr. og heildarskuldir nema 15.179 millj. kr. í árslok. Meðtalið í þessum fjárhæðum eru framvirkir samningar og skiptasamningar, sjá skýringu 49.

Skýringar við ársreikninginn

Gangvirði fjármálagerninga

74. Gangvirði fjármálagerningar er sú fjárhæð sem hægt er að fá fyrir gerninginn í arsmengdarviðskiptum fúsra aðila, þ.e. ekki í nauðungarsölu eða búskiptum. Tilvist þekkts verðs á virkum markaði gefur best til kynna gangvirði og þegar það er til staðar notar samstæðan það til að mæla peningalegar eignir og peningalegar skuldir. Ef skráð verð fyrir fjármálagerning endurspeglar ekki raunveruleg og regluleg viðskipti á virkum markaði eða ef skráð verð er ekki til staðar, er gangvirði reiknað út með

þegar um er að ræða skráð og seljanleg hlutabréf og skuldabréf og ákveðna afleiðusamninga er gangvirðið fengið með því að nota markaðsgengi. Gerningar þessir eru sýndir í efnahagsreikningi undir liðunum veltufjáreignir og veltufjárskuldir.

Fjármálagerningar sem hafa ekki skráð markaðsgengi eru metnir með viðurkenndum matsaðferðum þar sem notast er við markaðsupplýsingar. Meðal viðurkenndra matsaðferða eru viðskipti milli viljugra og ótengdra aðila í arsmengdarviðskiptum, upplýsingar um gangvirði annars gernings sem er í meginatriðum eins, sjóðstreymisgreiningar og aðrar viðurkenndar matsaðferðir sem notaðar eru af markaðsaðilum.

Þótt samstæðan fylgi markaðsviðmiðum og byggji á viðurkenndum aðferðum er þó mikið svigrúm fyrir mat, bæði í líkönunum sjálfum og ályktunum sem verður að draga og ekki er hægt að leiða af markaðsgögnum. Mismunandi ályktanir og mót geta leitt til ólíkra niðurstaðna.

Eftirfarandi tafla sýnir gangvirði fjármálagerninga borið saman við bókfært verð þeirra.

	Bókfært virði	Gangvirði	Óinnleystur hagnaður
	2006	2006	2006
Eignir			
Sjóður og óbundnar innstæður í Seðlabanka	2.850	2.850	0
Útlán og kröfur	53.036.169	52.554.466	481.703
Fjáreignir tilgreindar á gangvirði	212.877	212.877	0
Fastafjármunir til sölu	20.192	20.192	0
Skuldir			
Veltufjárskuldir	203.269	203.269	0
Lántaka	50.183.035	49.465.301	717.734
Óinnleystur hagnaður í rekstrarreikningi			1.199.437